

GOLZINA 17.00

Dziś idę walczyć, Mamo.

Rysunki Bogusława Lustyka

1 sierpnia

1944

Dziś idę walczyć, Mamo.

Rysunki Bogusława Lustyka

GALERIA
BRAMA
BIELAŃSKA

Józef Andrzej Szczepański

Dziś idę walczyć, Mamo!...

Dziś idę walczyć, Mamo,
może nie wrócę więcej,
może mi przyjdzie polec tak samo,
jak tyle, tyle tysięcy

Poległo polskich żołnierzy
za wolność naszą i sprawę.
Ja w Polskę, Mamo, tak strasznie wierzę
i w świętość naszej sprawy.

Dziś idę walczyć, Mamo kochana,
nie płacz, nie trzeba, ciesz się, jak ja,
serce mam w piersi rozkołatanie,
serce mi dziś tak cudnie gra.

To jest tak strasznie dobrze mieć Stena w rękę
i śmiać się śmierci prosto w twarz,
a potem zmierzyć – i prać – bez lęku:
Za kraj! Za honor nasz!

Dziś idę walczyć, Mamo!...

Dziś idę walczyć, Mamo.

Rysunki Bogusława Lustyka

Godzina W. Powstanie Warszawskie oczami artysty

Informator wystawy
pod redakcją **Tadeusza Skoczka**

Warszawa 2019

Dziś idę walczyć, Mamo.
Rysunki Bogusława Luszyka
Godzina W. Powstanie Warszawskie oczami artysty

Wystawa w Galerii Brama Bielańska Cytadeli Warszawskiej
(30 lipca – 25 sierpnia 2019)

Organizatorzy:
Muzeum Mazowieckie w Płocku, Muzeum Niepodległości

Kuratorzy wystawy:
Beata Michalec , Izabela Mościcka

Autorzy tekstów:
Maciej Białecki, Izabela Mościcka, Tadeusz Skoczek, Leonard Sobieraj

ISBN 978-83-65439-77-2
Wydawnictwo Muzeum Niepodległości

SPIS TREŚCI

Tadeusz Skoczek, Leonard Sobieraj
Wprowadzenie 7

Izabela Mościcka
Biografia artysty 11

Maciej Biątecki
Barykady Bogusława Luszyka 15

Tadeusz Skoczek
Pamięć, wolność, niepodległość 19

Katalog wystawy:

Euforia 23

Nadzieja 35

Desperacja 47

Exodus 63

Nic prócz Chwały 77

Wystawy w Galerii Brama Bielańska
Cytadeli Warszawskiej **91**

W P R O W A D Z E N I E

Bogusław Lustyk jest artystą znanym i uznanym. Przez całe swoje bogate życie artystyczne znajduje się w awangardzie swojej dziedziny. Zawsze jednak podążał własnymi drogami. Przez wiele lat wyznacznikiem jego twórczości były konie, ukazywane w szalonym ruchu, w ekspresji tego ruchu. Znana była i jest tego rodzaju twórczość Lustyka w Polsce i w USA. Na drugiej półkuli przebywał wiele lat, nie zapominając jednak o Ojczyźnie. Inną fascynacją artysty był taniec. Ukazywał w ekwilibrystycznych pozach tancerzy bez reszty podporządkowanych muzyce. Tancerzy igrających, w jego sztuce, z grawitacją. Podobnie przedstawiał ludzi sportu, artystów ruchu skoncentrowanych na osiągnięciu najlepszego wyniku.

Przyszła czas na kolejną fascynację, wzbogacanie swoich dzieł o trudną sztukę kaligrafii japońskiej. Artysta wykorzystał jej bogactwo symboliczne i wizualne do wyrażania swoich emocji. Kolejną podstawą jego twórczości stała się muzyczna pięciolinia, wyrażająca ekspresję muzyki językiem sztuk plastycznych.

Najnowszą fascynacją jest tematyka patriotyczna, stąd wystawa w Galerii Brama Bielańska Cytadeli Warszawskiej. Wystawa oraz instalacja przygotowane z okazji 75. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego.

Muzeum Mazowieckie w Płocku już w 2009 roku zaprezentowało pierwszą instalację. Bogusław Lustyk powiedział wtedy: „śniły mi się szarże... gdzie galopujące konie, unoszące się w przestrzeni, stopniowo zmieniają się w ptaki i rozpływają w przestworzach”. Ta piękna alegoryczna opowieść zrealizowana została w tamtej instalacji. Następnie przyszedł kolejny projekt. 1 sierpnia 2018 roku, w związku z kolejną rocznicą wybuchu Powstania Warszawskiego, zorganizowano w Muzeum Mazowieckim w Płocku, kolejną, piątą już, wystawę patriotycznej sztuki Bogusława Lustyka. Nosila tytuł EXODUS. Składała się z trzech części: w pierwszej przedstawiono grafiki o tematyce powstańczej, w drugiej – instalacje na temat exodusu ludności cywilnej, trzecia była instalacją przedstawiającą powstańczą barykadę.

W historycznych murach Cytadeli Warszawskiej powraca Artysta do swoich sprawdzonych motywów. Przed wjazdem do obiektów Muzeum X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej, przed Bramą Bielańską, zwaną też Wrotami Michajłowskimi prezentuje instalację

o nazwie „Barykada”. Będzie ona przez wiele dni przypominała zwiedzającym o 75. rocznicy Powstania Warszawskiego. To dzieło sztuki patriotycznej widoczne będzie od strony Wisłostrady, stanowiąc swoiste zaproszenie do obejrzenia wystawy zorganizowanej w Galerii.

Brama Bielańska (Wrota Michajłowskie) zbudowana była w latach 1833-1835. Była jedną z trzech pierwszych bram prowadzących do obiektów budowanych przez zaborcę rosyjskiego dla postrachu buntującej się Warszawy. Jako jedyna z czterech bram (4. zbudowano nieco później), z powodu zlokalizowania u wylotu wąwozu skarpy wiślańskiej posiadała dwukondygnacyjną działobitnię pozwalającą bombardować przedpole na wprost. Obecnie wykorzystywana jest jedynie do prezentacji i promocji sztuki.

Leonard Sobieraj

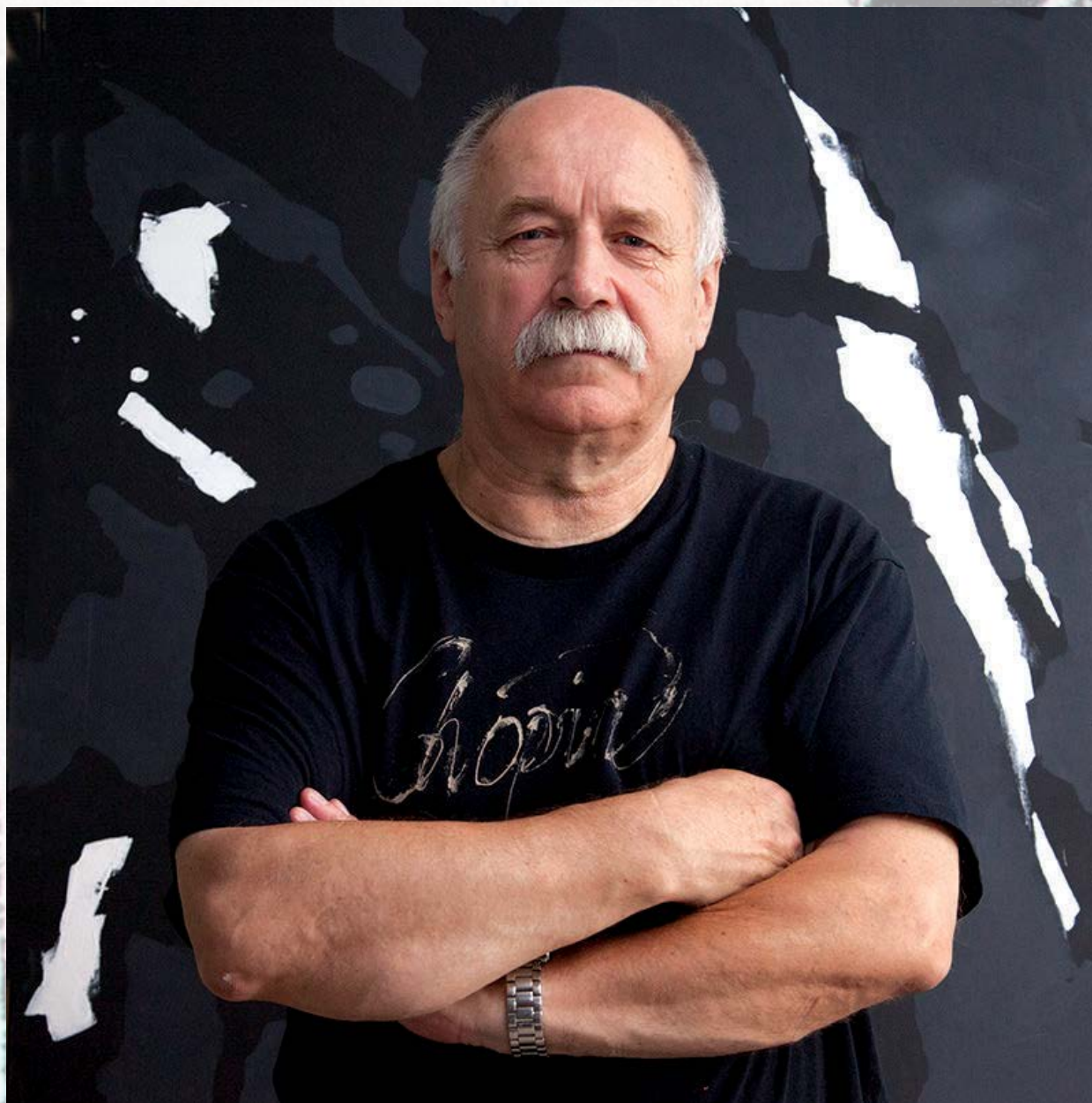
Dyrektor

Muzeum Mazowieckiego w Płocku

Tadeusz Skoczek

Dyrektor

Muzeum Niepodległości w Warszawie

B I O G R A F I A
A R T Y S T Y

Bogusław Lustyk urodził się w Warszawie w 1940 roku. Tu też studiował w Akademii Sztuk Pięknych uzyskując dyplom z wyróżnieniem na wydziale malarstwa i grafiki w 1965 roku. Jego wykładowcami byli profesorowie Jerzy Tchórzewski i Józef Mroszczak. Artysta tworzy malarstwo, rzeźbę, grafikę użytkową oraz instalacje. Jest łączony z najbardziej znaną i docenianą na świecie Polską Szkołą Plakatu. Od 1994 mieszkał i tworzył w Stanach Zjednoczonych. Był jednak bardzo związany z krajem, o czym świadczą jego liczne wizyty w Polsce, udział w ważnych uroczystościach i wystawach środowisk artystycznych.

Jego twórczość plastyczna uważana jest w Polsce i Stanach Zjednoczonych za bardzo kreatywną, poetycką. Jego prace z jednej strony można uznać za lekkie i zabawne, jednakże drugą stroną twórczości artysty jest odwoływanie się do ważnych wydarzeń związanych z historią Polski i w własnym życiu. Prace te są pełne dramatyzmu, przemysłów i doniosłości. Jak mówi sam artysta „Nie maluję koni, nie maluję tańca. Maluję ruch. Maluję obrazy, które rządzą się regułami formy, koloru, ekspresji”. Przedstawiając w swych pracach dynamikę, a także muzykę, zawsze zadaje on pytania o ludzką egzystencję – wolność, niepodległość, zwycięstwo, gest, wdzięk, pasję, lęk, ale i postawę patriotyczną, która w najnowszej twórczości stanowi główny przekaz artystyczny.

Artysta brał udział w licznych wystawach w niemalże całej Europie między innymi we Francji, Belgii, Niemczech, Szwecji, Rosji, ale i także w USA (Nowy York, Filadelfia, Atlanta, Chicago) i Australii. Za twórczość w dziedzinie plakatu od 1973 roku, kiedy otrzymał specjalną nagrodę na Międzynarodowym Biennale Plakatu w Warszawie do dziś - zdobył ponad 20 wyróżnień i nagród. Artysta od lat związany jest z Polskim Komitetem Olimpijskim. W 1968 roku otrzymał drugą nagrodę na Zawodach Plakatu organizowanego podczas

Olimpiady w Meksyku. A kolejne siedem między innymi na olimpiadach w Londynie, Barcelonie czy Atlancie. W 2013 roku został odznaczony Srebrnym medalem na Biennale Plakatu w Katowicach oraz Srebrnym Wawrzynem Olimpijskim w kategorii Sztuka.

Od 2014 artysta bierze udział w upamiętnianiu rocznicy Powstanie Warszawskiego. Jest to bardzo osobista i pełna nostalgicznych wzruszeń twórczość, która obejmuje rysunki oraz instalacje plenerowe. W pracach tych porusza temat cierpienia zwykłych ludzi, jak i bohaterską walkę i postawę obrońców Warszawy. Rysunki i instalacje w dramatyczny, wręcz haptyczny sposób ukazują tragedię poddanego zagładzie miasta i człowieka. Jest to doniosły hommage dla bohaterskiej stolicy, która walczyła o własny honor i godność.

W 2015 roku Bogusław Lustyk obchodził 50-lecie pracy twórczej, to właśnie w Warszawie w Domu Artysty Plastyka została zorganizowana jego retrospektywna wystawa.

Izabela Mościcka

Autor nieznany

Barykada

Serca biją na trwogę. Oddech nocy twardy
wdycha niebezpieczeństwo, jak zwierz wśród obławy.
Idą w karnym szeregu rydle i oskardy,
wyje w nocy na alarm syrena Warszawy.

U wylotu ulic kamienie ożyły,
wzdęły się jako tama, protest, meta w rejdzie.
Asfalt pierś czarną rozdarł i pruje rur żyły.
Głazy będą się bronić! Bruk wrzasnął: Nie przejdzie!

Oni stali, ochrypli, szerniali, padali
dumnie i w poprzek niby w puszczy buki.
Gdy kamienie pryskały, rażone od stali,
poległymi ciałami wypełniali luki.

Chociaż czołgi przegrzmiały, choć bomby przewyły
i śmierć z dymem pożarów nad miastem się przędzie –
wróg nie przeszedł, nie posiadł, nie złamał tej siły,
barykady nie zdobył i jej nie zdobędzie!

BARYKADY
BOGUSŁAWA LUSTYKA

Szare postacie maszerują, wygniecione, zmęczone, zrozpaczone. „Exodus” – wypędzenie Warszawy. To najbardziej przejmująca „powstańcza” praca Bogusława Lustyka. Nic dziwnego: takiego Powstania, takiej wojny doświadczył sam czteroletni Boguś, w tłumie od wczoraj bezdomnych ludzi pędzonych przez Niemców w sierpniu 1944 r. do obozu przejściowego Dulag 121. Dadzą Państwo wiarę, że w Warszawie – ani nigdzie indziej na świecie – nie ma pomnika wypędzenia ponad pół miliona mieszkańców jednego miasta w tak krótkim czasie, w większości do jednego obozu? Na szczęście mamy Lustyka.

Jego instalacje od kilku lat w sierpniu i wrześniu jak cierni i laur zarazem zdobią śródmieście Warszawy. W 2013 r. chciał opisać artystycznie Powstanie Warszawskie w przestrzeni publicznej po raz pierwszy. Wtedy jego pomysł namalowania historii Powstania na murze Wyścigów przy Puławskiej nie wypalił. Dziś możemy powiedzieć: na szczęście. Dzięki temu w roku następnym powstała pierwsza barykada Lustyka na Krakowskim Przedmieściu, przed kościołem sióstr Wizytek.

Dla ścisłości, w sierpniu 2014 r. barykady były dwie. Na tej przed kościołem Wizytek znalazły się grafiki Lustyka ilustrujące Powstanie, druga, pięćset metrów dalej, przed Centralną Biblioteką Rolniczą, była interaktywna - ludzie przynosili i wieszali na niej zdjęcia swoich bliskich, którzy brali udział w Powstaniu. Lustykowi udało się przywrócić atmosferę 1945 roku, gdy warszawiacy wracający do zburzonego miasta zostawiali na ocalałych murach domów karteczki dla rodzin z informacjami o sobie – że żyją, gdzie przebywają, jak się skontaktować. Tak się złożyło, że instalacja przed Centralną Biblioteką Rolniczą mogła stać tylko miesiąc i we wrześniu została przeniesiona przed Wizytki. Ludzie nadal przynosili karteczki, rozmawiali z artystą stojącym przy swoim dziele, pisali do niego listy i e-maile.

Odtąd placyk przed kościołem Wizytek co roku latem był miejscem artystycznych działań Bogusława Lustyka. Formie przestrzennej zbudowanej z drewnianych palet, będącej wariacją na temat barykady, towarzyszyły koncerty, recytacje wierszy powstańczych, prezentacje prac innych artystów, a nawet rekonstrukcje historyczne z udziałem harcerzy i Grupy Historycznej „Zgrupowanie Radoław”. Artysta rozdawał też widzom wydawaną

przez siebie „Gazetę Barykad”, będącą swoistym katalogiem wystawy i kroniką wydarzeń towarzyszących instalacji.

W 2017 r. pierwszy raz pojawiły się szare postacie, wykonane w technice nazwanej później przez artystę CrushArt – ale nie na Krakowskim, lecz na murach Biblioteki Uniwersyteckiej, na którą rozszerzył się wtedy projekt nazwany „Exodus. Pamięć Powstania Warszawskiego”. Przez dwa miesiące długi sznur wypędzanych, ale przecież wyprostowanych, nie złamanych mieszkańców miasta, towarzyszył wszystkim czytelnikom wchodzącym głównymi schodami do biblioteki.

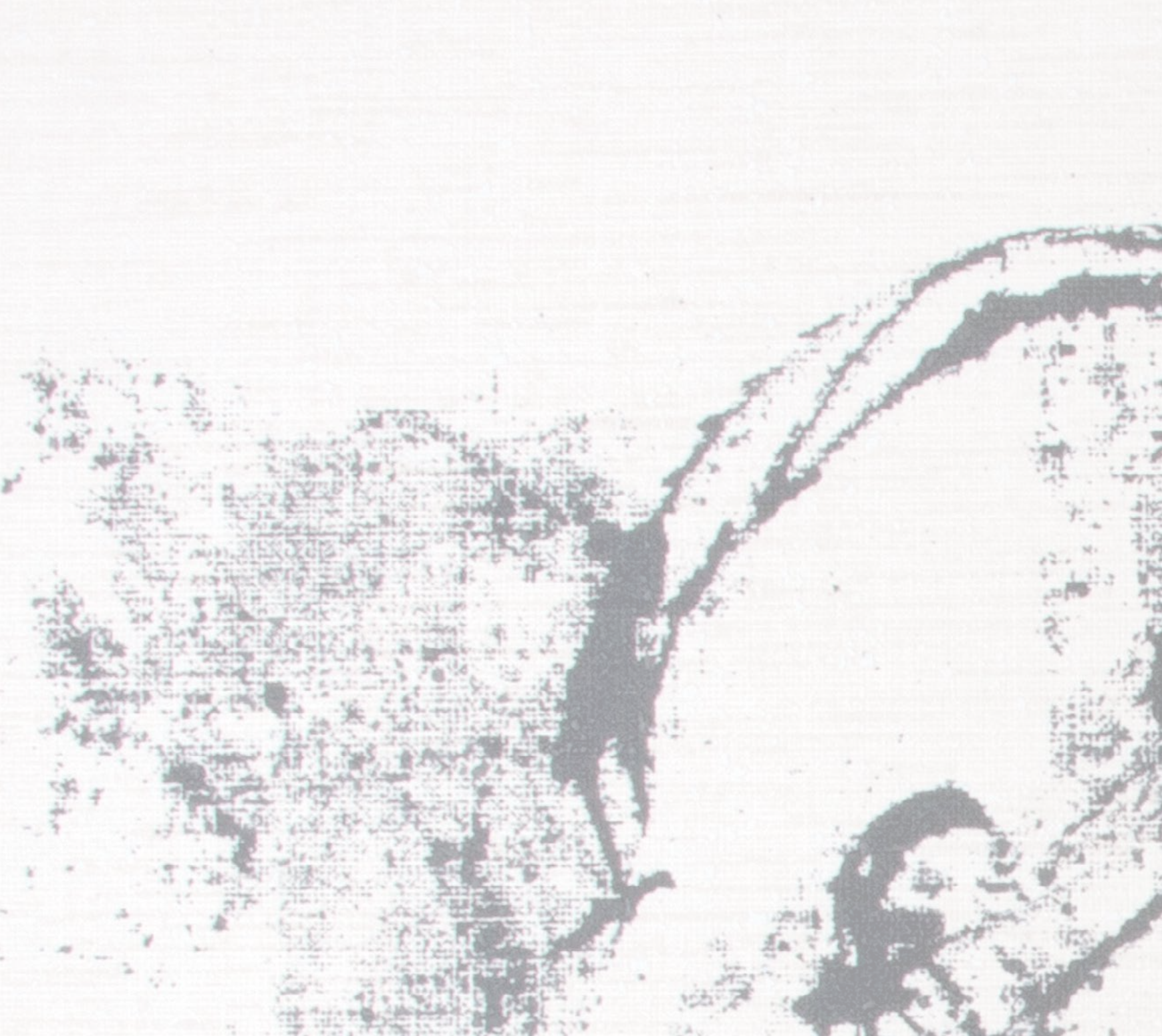
W 2018 r. – w roku stulecia Niepodległości – na Krakowskim Przedmieściu Lustyk zaprezentował cykl zatytułowany „Gloria victis”, na który złożyły się „Janusz Korczak – ostatnia droga”, „Katyń”, „Dziewczyny Powstania” i „Legenda Legionów. Piechota, ta szara piechota”. Na barykadzie „Dziewczyny Powstania” artysta umieścił czterdzieści własnoręcznie namalowanych portretów uczestniczek Powstania, z odręcznymi opisami ich losów. Śliczne dziewczyny... Szare postacie natomiast szczególne wrażenie wywierały w „Korczaku” – wymięte ludzkie sylwetki rzucone na tory kolejowe, przeznaczone do transportu więźniów umarłych za życia.

Technika CrushArt w niebywały sposób pozwala na ekspresyjne kształtowanie ludzkich sylwetek. W tym samym 2018 r. na wystawie Bogusława Lustyka „Exodus. CrushArt projekt” w Płocku szare postacie unosiły się nad barykadą zbudowaną w patio Muzeum Mazowieckiego. Miały skrzydła jak aniołowie, cherubini – a może Powstańcy...

W tym roku przed kościołem Wzytek oglądamy instalację „Eroica”. Wystawa Bogusława Lustyka w galerii Brama Bielańska Cytadeli Warszawskiej i instalacja „Godzina W” przy Wiślostradzie są naturalną kontynuacją działań artystycznych na Krakowskim Przedmieściu.

Dr Maciej Białecki

Prezes Stowarzyszenia Pamięci Powstania Warszawskiego 1944

**PAMIĘĆ, WOLNOŚĆ,
NIEPODLEGŁOŚĆ**

Bogusław Lustyk. Nazwisko tego artysty znane jest na dwóch kontynentach. Jego kronika świata, ludzkości, ale też indywidualnego człowieka, pisana językiem sztuk plastycznych, zachwyca i intryguje. Nie tylko krytyków sztuki. Konie, muzyka, taniec były do niedawna głównymi motywami jego działań artystycznych. Jego wyjątkowa osobowość twórcza sięga ostatnio po tematy związane z tragicznymi wydarzeniami zapamiętanymi w dzieciństwie. Powstanie Warszawskie, gehenna ludności cywilnej skazanej na śmierć i poniewierkę, obrazy zapamiętane, ale też znane z opowieści, z poezji, z atawistycznej niemal pamięci - stały się główną domeną jego twórczości. Przeżyta fascynacja sztuką dalekiej Japonii i niezwykłym kunsztem oraz artyzmem uprawianej tam kaligrafii, przeżycia rodzinne, fascynacja poezją Powstania Warszawskiego, zyskały twórczą kondensację w rysunkach. Rysunki te nie wymagają tytułów, nie potrzebują objaśnień: artysta komunikuje się z nami językiem symbolu, cytatem poezji, twórczym przetworzeniem kaligrafii. Dzięki wykorzystaniu własnej, niepowtarzalnej, techniki (by nie powiedzieć – technologii) porozumiewa się z odbiorcą w sposób oryginalny, specyficzny, ale też rytmiczny, ekspresyjny, nowatorski. Jego rysunki pełne ekspresji i oryginalnej stylistyki zachęcają do refleksji nad czasem minionym. Nie sposób oglądając tę twórczość, motywowaną tematami patriotycznymi, powstańczymi, nie zatrzymać się przynajmniej na chwilę z refleksją o konieczności pamięci o czasach minionych. Nie sposób poświęcić chwil kilka na rozważenie, nie tylko filozoficznych definicji pamięci, wolności, niepodległości.

Bogusław Lustyk jest artystą wymykającym się powszechnie znanym i akceptowanym definicjom. W swoim życiu artystycznym przechodził wiele barykad, zmagał się z wieloma trudnościami nie tylko związanymi ze sztuką. Zawsze jednak był wierny swojej filozofii życiowej prezentowania własnych poglądów, językiem sztuki oczywiście (choć nie tylko), w sposób jasny i klarowny, niepodlegający modom artystycznym czy politycznym. Wolność artysty, niepodległość jego myśli twórczej - zawsze były czynnikami konstytutywnymi jego działań twórczych.

Stąd krytycy charakteryzują jego dzieła terminami związanymi nieraz ze sportem i muzyką: rytm, pęd, dynamika, wolność, niepodległość. Zresztą motywy związane

z definiowaniem sztuki Lustyka poddaje sam artysta, wystarczy przywołać tytuł jego niedawnej wystawy zorganizowanej w Częstochowie: „Niepodległość sztuki-wolność artysty”.

Życie ludzkie jest historią – mawia Bogusław Lustyk. Jego świadoma historia zaczęła się w drodze do Pruszkowa, w czasie exodusu po Powstaniu Warszawskim. To wyjście ukształtowało pamięć i świadomość przyszłego artysty. „Są wspomnienia z dzieciństwa, które się nie zacierają. Moje najwcześniejsze wspomnienia związane są z Powstaniem Warszawskim. Zaczynają się na Woli, w schronie, podczas bombardowania” – mawia artysta.

Bogusław Lustyk wspomina też: „W 2013 r. odczułem potrzebę przeniesienia na papier moich przeżyć z czasów Powstania. Miałem wówczas cztery lata, ale tamte zdarzenia i przeżycia pozostawiły niezatarte wspomnienia. Powstał cykl rysunków, który poddał mi pomysł namalowania historii Powstania na murze Wyścigów na Służewcu. Zwróciłem się z tym do urzędu miasta, ale tam powiedziano mi, iż urząd nie chce konfliktu z graficznymi, którzy zawłaszczyli ten mur. W tej sytuacji złożyłem projekt zrobienia siedmiu instalacji w siedmiu dzielnicach Warszawy. Początkowo miasto zadeklarowało współpracę, ale potem się wycofało. Poprosiłem więc o pozwolenie zrobienia instalacji jedynie na Krakowskim Przedmieściu, ze środków własnych. Urząd miasta zgodził się pod warunkiem, że będzie wymieniony jako współorganizator. Od tego czasu wszystkie instalacje powstańcze na Krakowskim robię za własne pieniądze.

Jednym z głównych celów tych instalacji było, by warszawiacy przynosili zdjęcia swoich bliskich, nieznanym uczestników Powstania. Były dwie barykady. Jedna z grafikami ilustrującymi Powstanie przed kościołem Wizytek i druga przed Centralną Biblioteką Rolniczą, gdzie warszawiacy wieszali zdjęcia. Ponieważ na drugą instalację miałem pozwolenie tylko na miesiąc, dołączyłem ją do barykady przed Wizytkami. Potem zaprojektowałem album „Dziś idę walczyć, Mamo!”, które miasto miało współfinansować, ale się wycofało. Wydrukowałem, więc jedynie 50 egzemplarzy.”

Wystawa w Bramie Bielańskiej Cytadeli Warszawskiej jest kontynuacją artystycznych pomysłów i fascynacji Bogusława Lustyka. Miejmy nadzieję, że nie ostatnią.

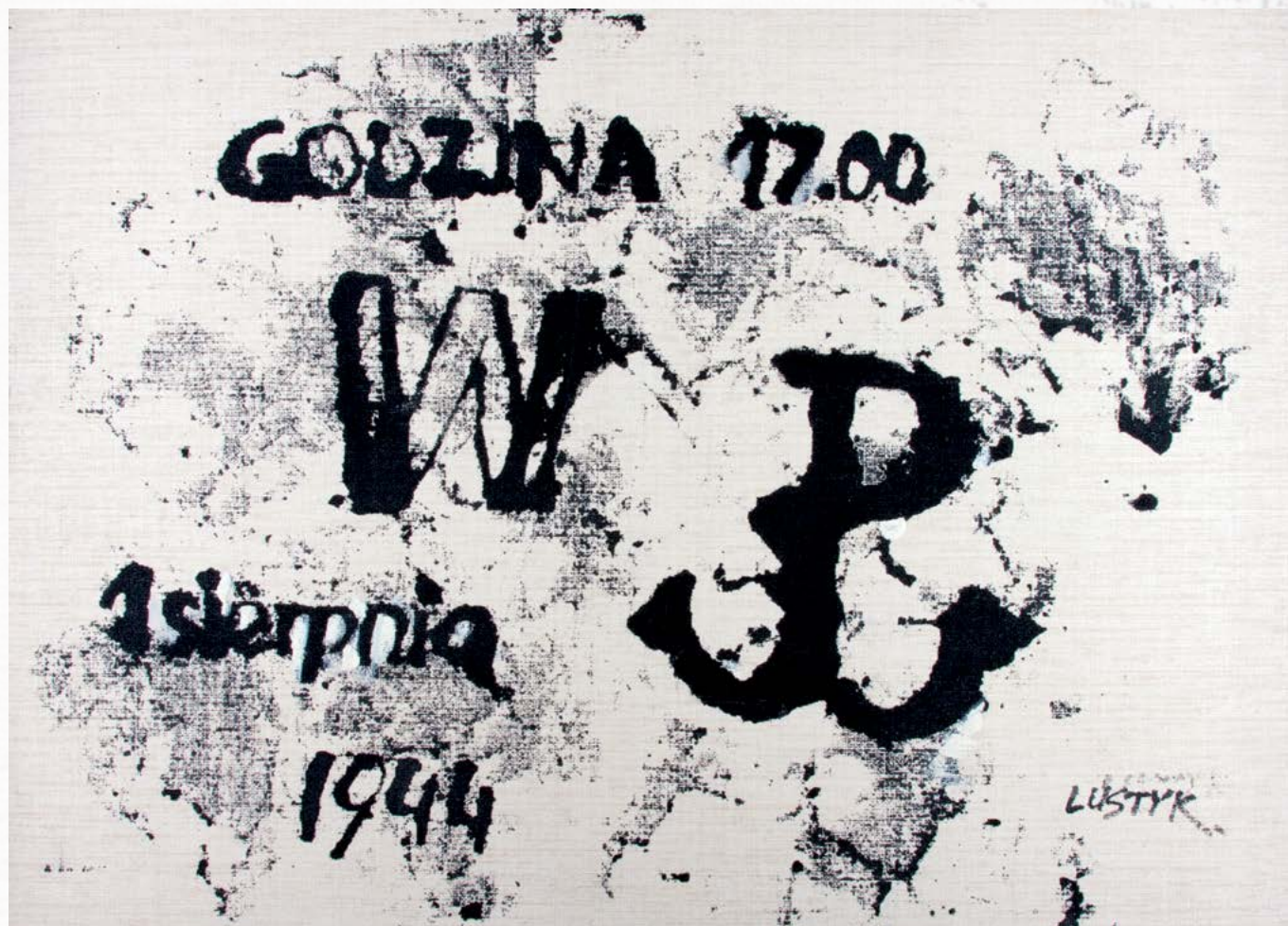
Tadeusz Skoczek

COOL

11

EUFORIA

Powisłe, Wola i Mokotów
Ulica każda, każdy dom.

Gdy padnie pierwszy strzał,
bądź gotów,
Jak w reku Boga złoty gron.

EUSTYK

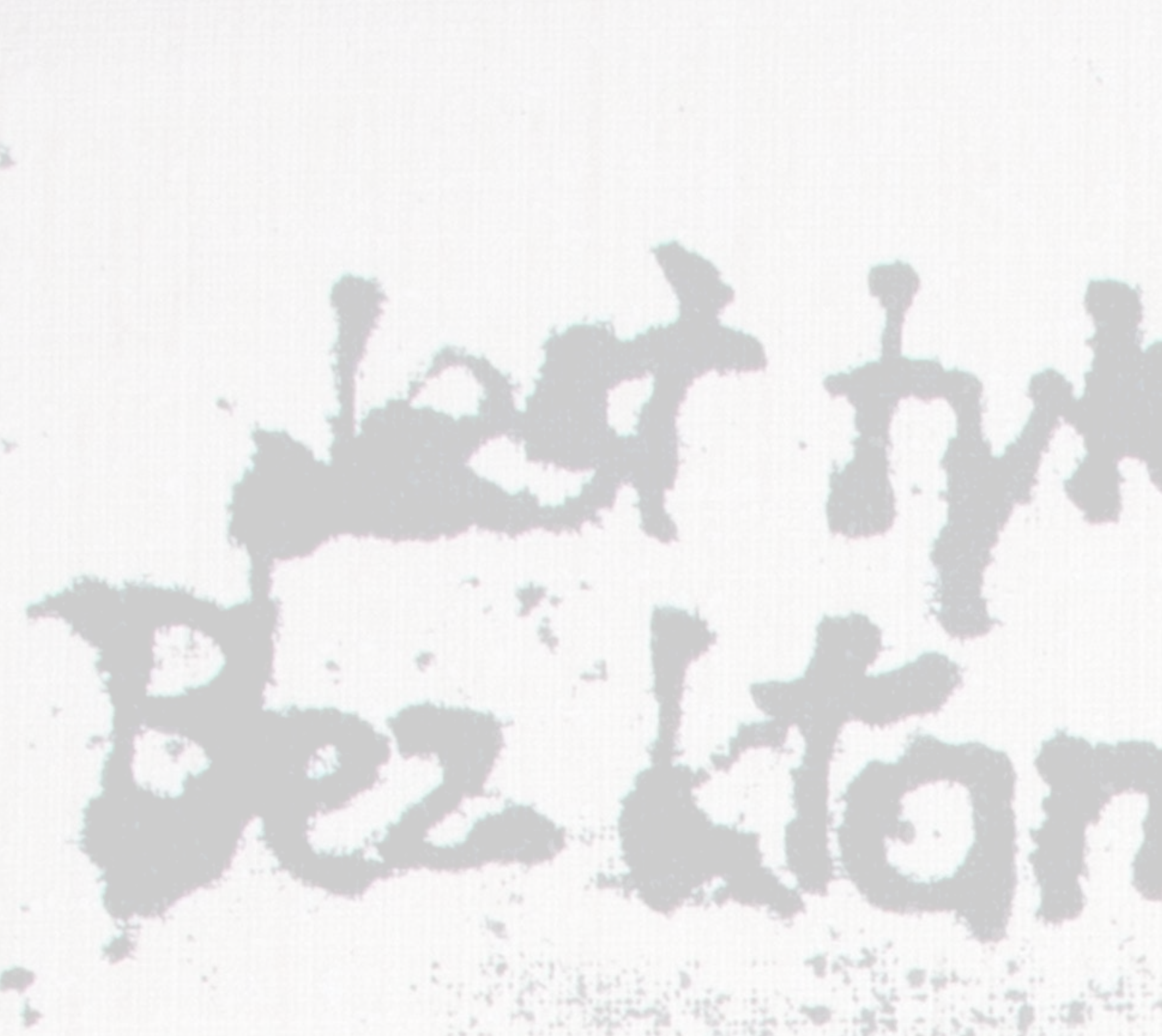
Stanisław Ryszard Dobrowolski
„Warszawskie dzieci”

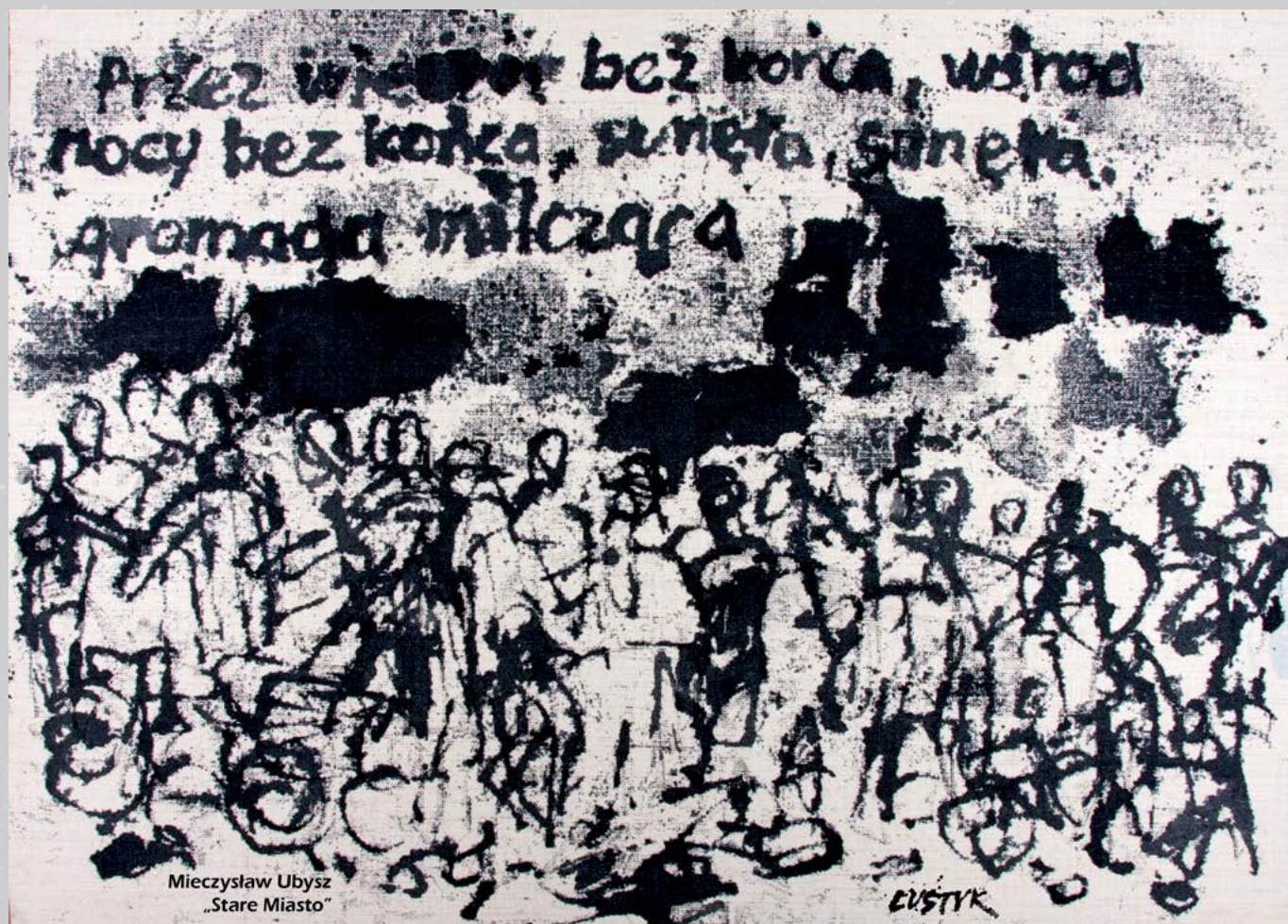

Jest tylko jedna prawda.
Bez kłamstw wykrętnych
— bez cienia:
Prawda walcząca
Warszawy
Prawda ludzkiego
istnienia.

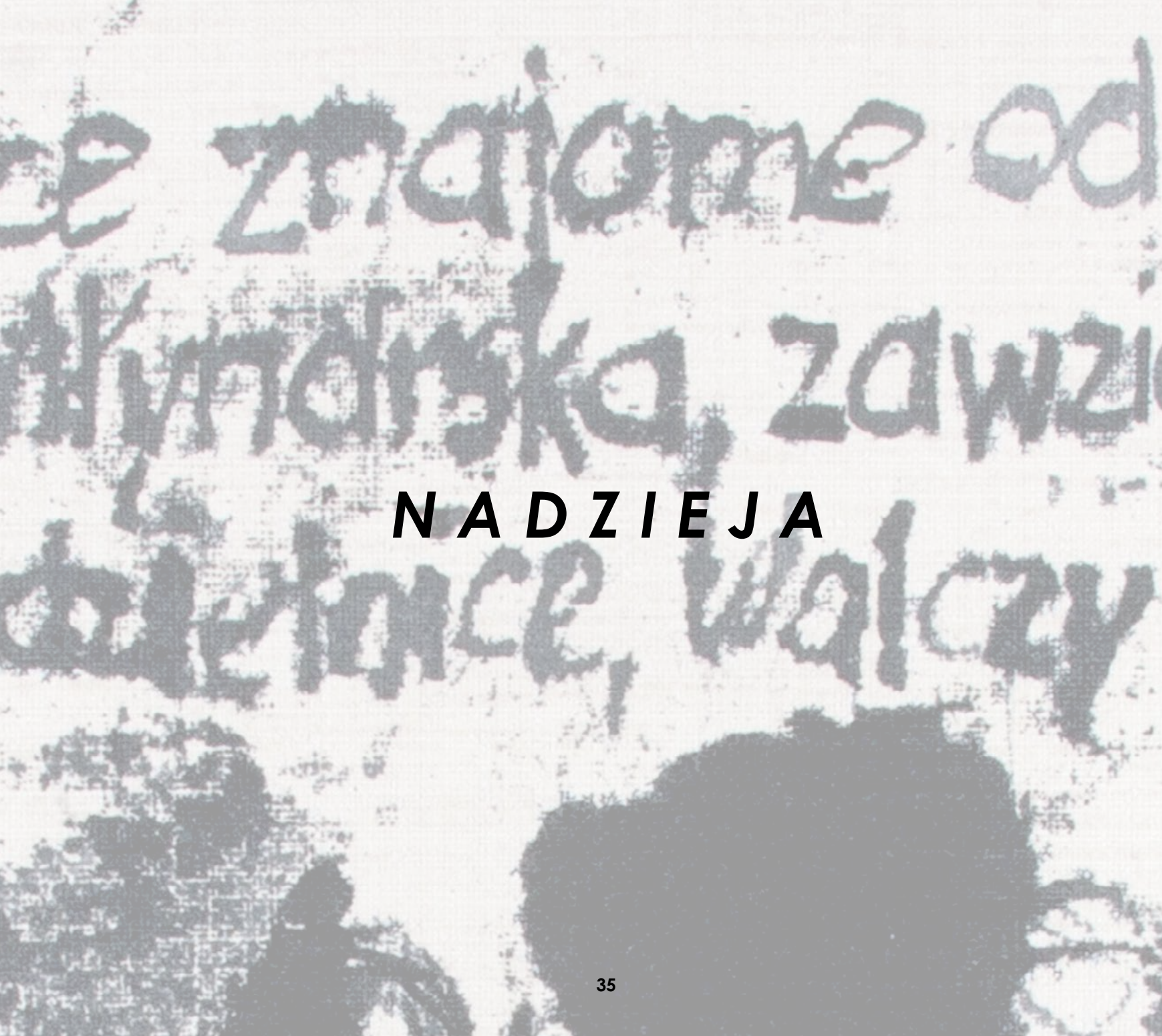
ELSTYK

Ryszard Kiersnowski
„Jeźdźca prawda”

Pomysł się uki-
łdzie zbrojny
da wszystkim

NADZIEJA

Ponwały się ulice znane od dziecka,
Idzie zbrojna Miłkowska, zawzięta Grójecka,
Idą wszystkie dzielnice, walczy miasto całe...

Zbigniew Tadeusz Chajko
„Śpiew z barykad II”

CHAJKO

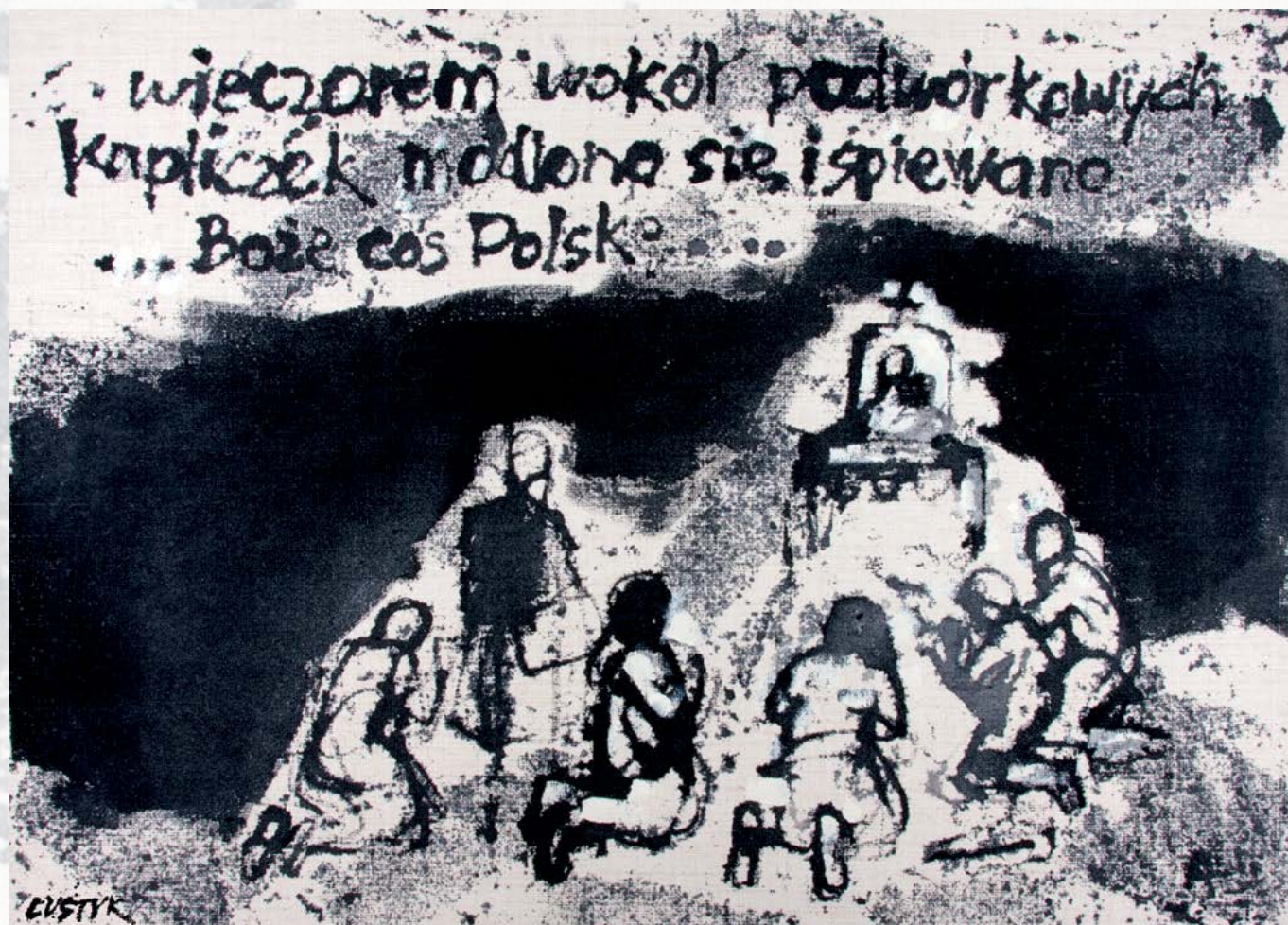

EUSTYK

na kraj
wskoda pro
czakamy

DESPERACJA

Porwały się ulice znane od dziecka,
Idzie zbrojna Miłomska, zawzięta Grójcka,
Idą wszystkie dzielnice, walczy miasto całe...

Zbigniew Tadeusz Chałko
„Śpiew z barykad II”

CUSTYK

Chickadee

Starling

Robin

Choć nam mówili, by karabin
Gisnąć w błęty twarde brok,
Choć nam mówili, żeśmy słabi
I że naprzeciw twardego wroga
Myśmy podjęli to wyzwanie
By się wyzwolił dumny krzyk.
Pięć lat zamarto w naszej
Krtani,
Którego nie chciał
słyszeć nikt.

CUSTYK

Zbigniew Tadeusz Chałko
„Krzyki”

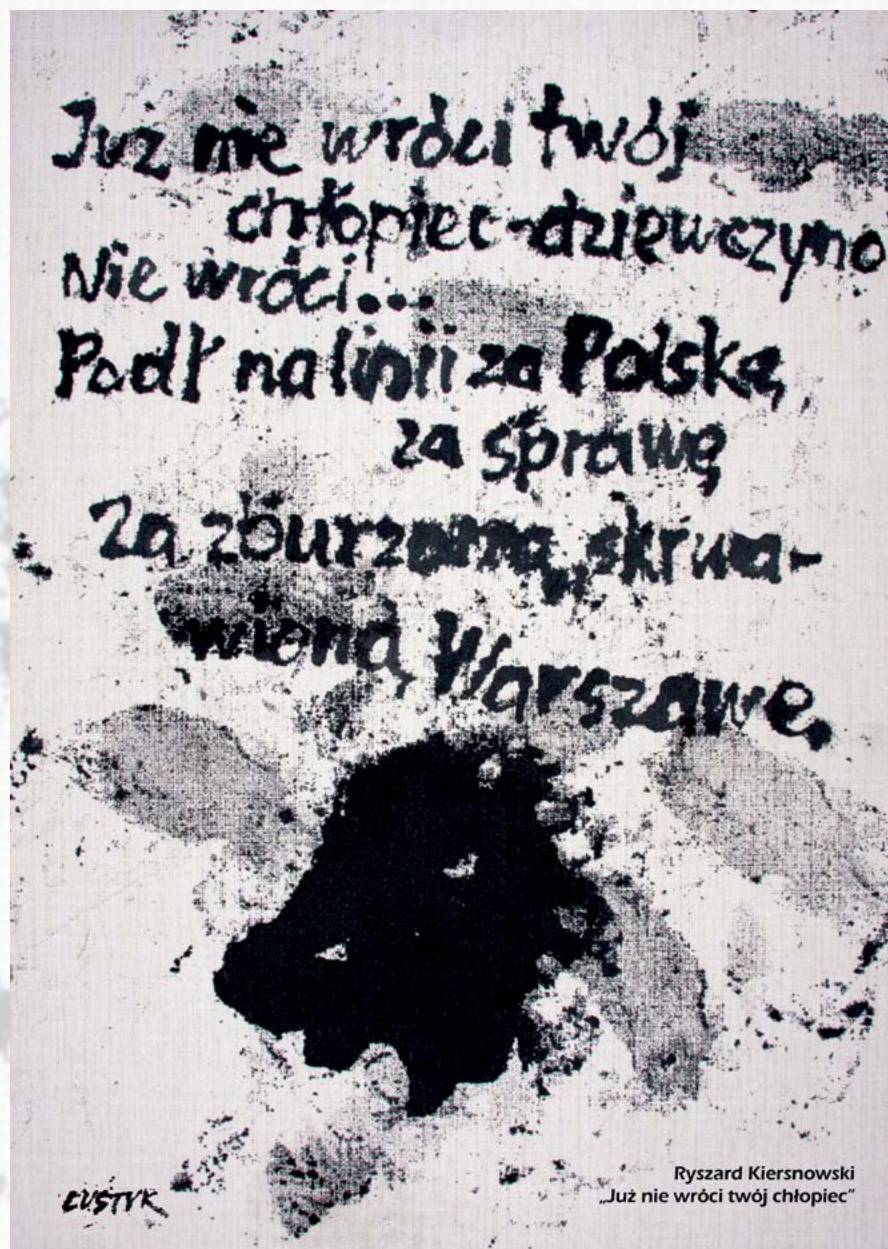

五夜

也

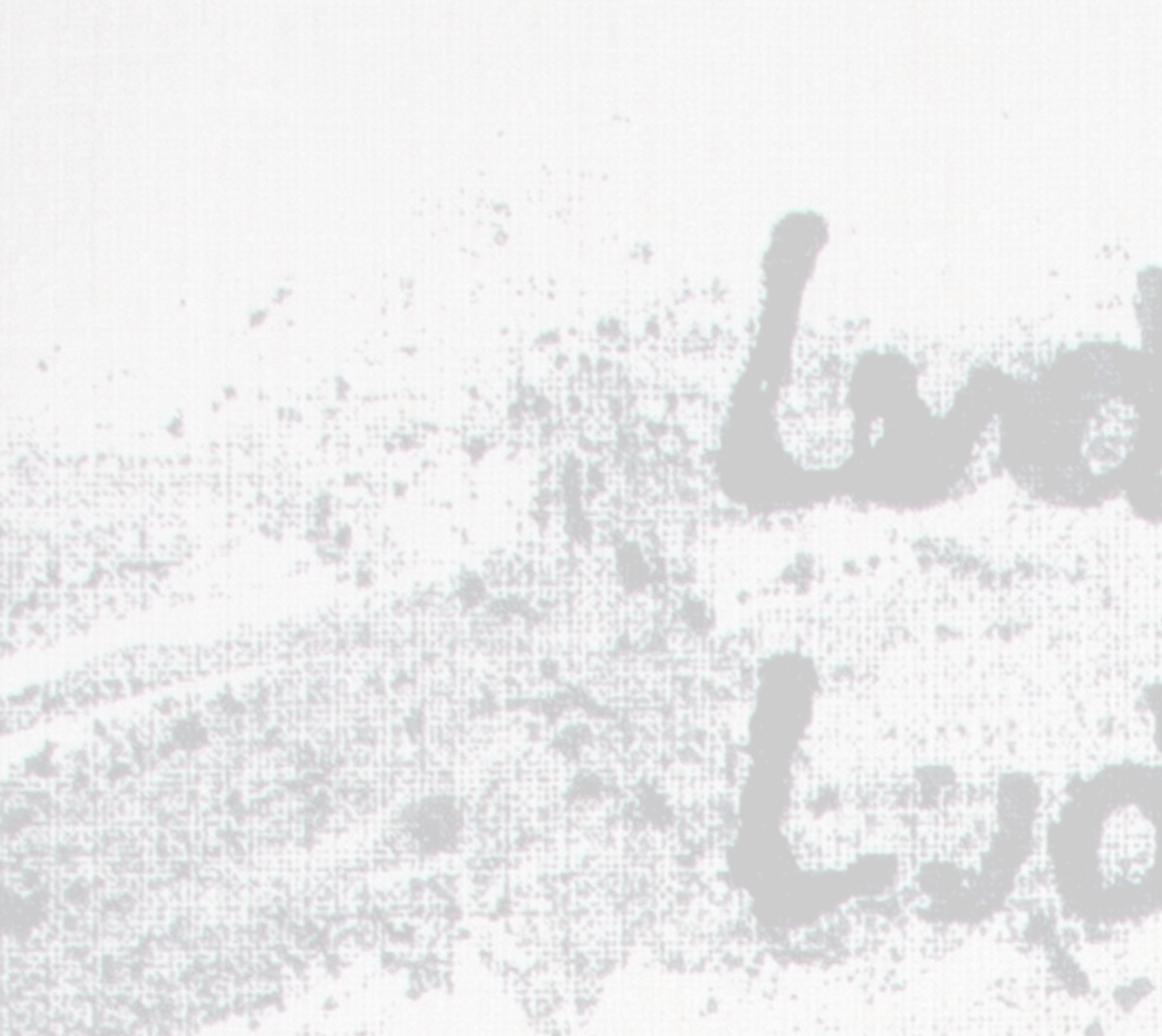
也

A wiec stało

Iskowyt nie

EXODUS

Ludzie płakali,
Ludzie klękali,
Polskę witali,
Polskę żegnali,
Maszerowali,
Maszerowali.

Zbigniew Jasiński, ps. Rudy
„Maszerowali”

LUŚTYK

udzie
neri

LOSTYK

CUŠTVK

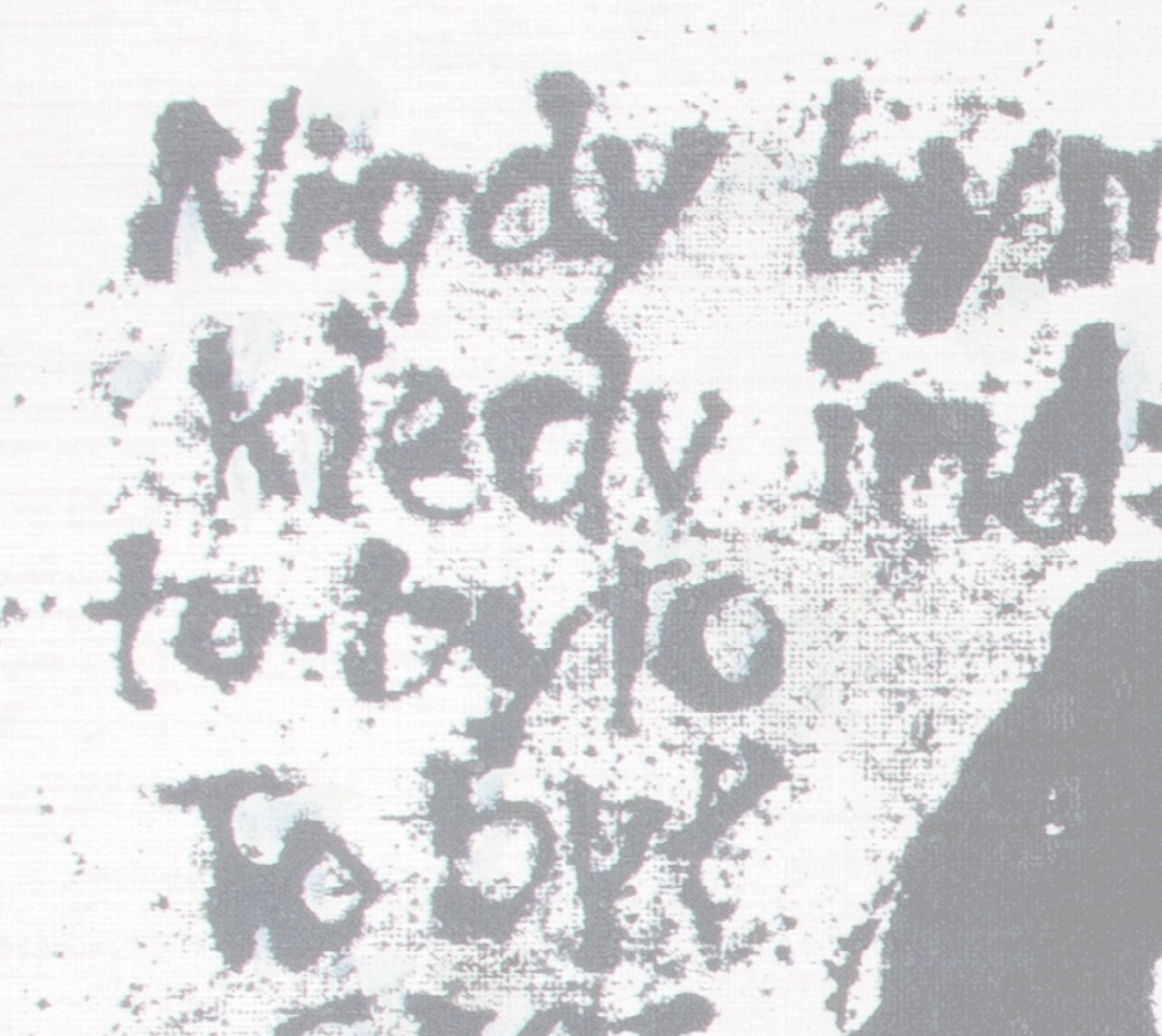

A więc stało się! Gwazy już tylko
i klaszka-
Iskowyt nieczkowieczy spod ziemi
dalekiej
Zamknijcie jej kamienne na czole
powieki
Umiera pokonana.
umiera zwycięska...

EUSTYK

Kazimierz Wierzyński
„A więc stało się”

**N I C P R Ó C Z
S Ł A W Y**

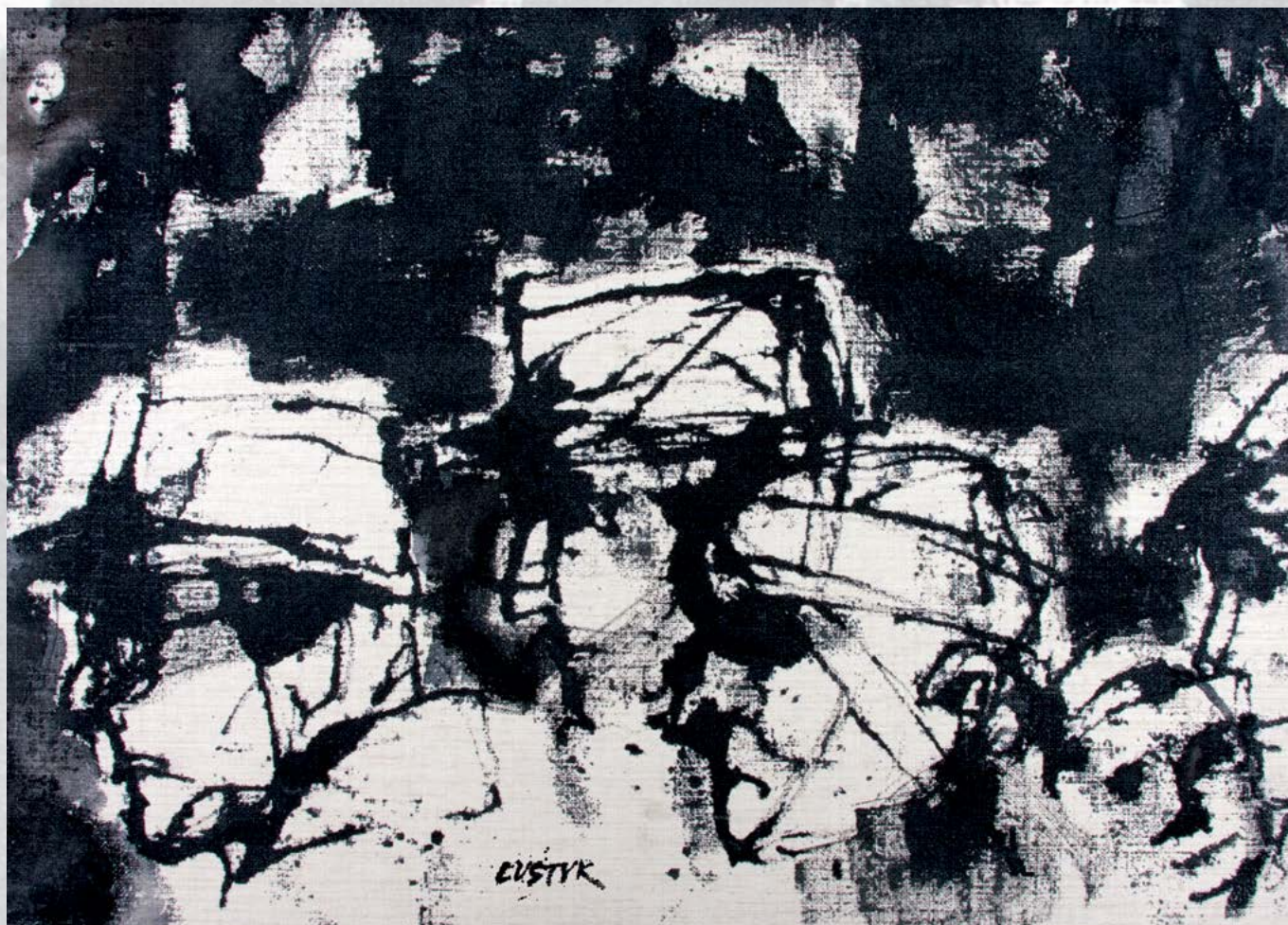

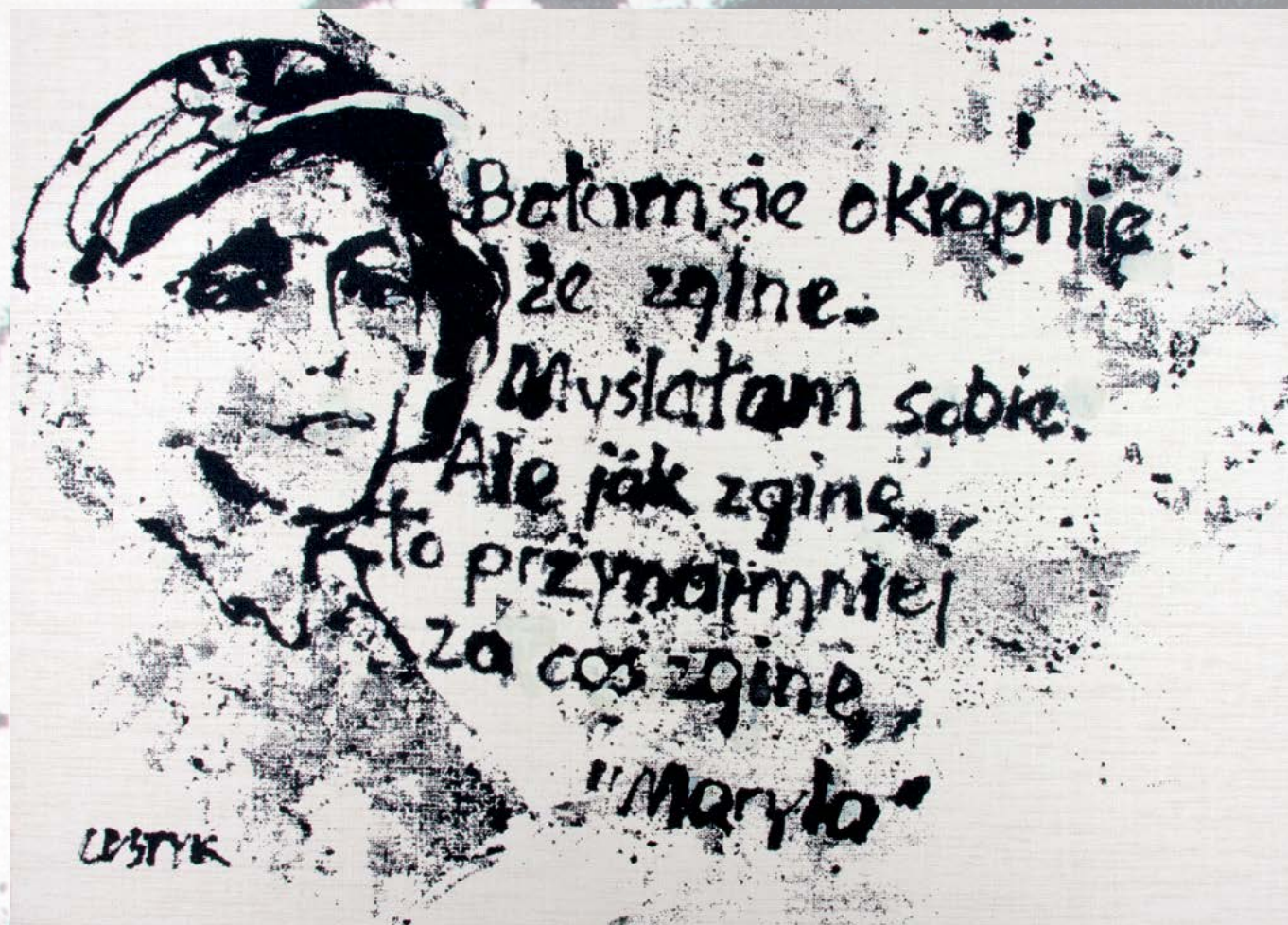

Bekommen sie o
20 zoline
Muskatana

**WYSTAWY
W GALERII BRAMA BIELAŃSKA
CYTADLI WARSZAWSKIEJ**

1. Henryk P. Hereć; **Oswajanie przestrzeni**;
17 września – 24 października 2011
2. Remus Wilson; **Sity pierwotne**;
26 października – 21 listopada 2011
3. Antoni Fałat; **Pamiętki rodzinne**;
25 listopada – 29 grudnia 2011
4. Ewa Urniaż-Szymańska;
Grafiki;
2–22 stycznia 2012
5. **Nie chcemy walczyć z Polakami.**
Węgierscy huzarzy na ziemiach polskich latem 1944 roku;
5–16 sierpnia 2015
6. **Maciej Rataj 1884–1940. W 75. rocznicę śmierci**;
20 sierpnia – 6 września 2015
7. Feliks Mostowicz; **Kazachstan – Ursynów.**
Droga Feliksa Mostowicza do kraju przodków;
18 września 2015 – 24 stycznia 2016
8. Leszek Marek Krześniak;
Tadeusz Kościuszko: Mereczowszczyzna – Solura;
28 stycznia – 28 lutego 2016
9. Wystawa zbiorowa artystów z Meksyku i Polski;
MOSTY: Znad Wisły po Río Bravo;
6–28 lutego 2016
10. Grażyna Kostawska i Piotr Szałkowski;
Czasy kościuszkowskie;
2 marca – 3 kwietnia 2016
11. **Muzeum Polskie w Rapperswilu**;
7 kwietnia – 8 maja 2016
12. Krzysztof Pawłowski; **Pasja**;
9 kwietnia – 8 maja 2016
13. Łukasz i Stanisław Hadyna;
Orzeł Biały – znak wolności;
12 maja – 5 czerwca 2016
14. Gustaw Hadyna; **Ojcom naszym**;
12 maja – 5 czerwca 2016
15. Marta Staszczuk; **Batiki**;
10–30 czerwca 2016
16. Janusz Trzebiatowski; **Pastele**;
9 lipca – 14 września 2016
17. **Żoliborz z rodzinnych albumów**;
8 lipca – 18 września 2016
18. Magdalena Łatosiewicz; **Oczekiwanie**;
15 września – 15 października 2016
19. Jerzy Teper; **W BIELI I W CZERWIENI.**
Defensores Poloniae;
19 października 2016 – 9 stycznia 2017
20. Tadeusz Kurek;
Stołice Polski w rysunkach Tadeusza Kurka;
18 stycznia – 12 marca 2017
21. **Narodowa Sztuka Białoruska**;
18 marca – 28 marca 2017
22. **Sienkiewicza drogi do niepodległości**;
7 czerwca – 2 lipca 2017
23. **Plakaty marynistyczne**;
7–23 lipca 2017
24. **Konstanty Sopoćko – twórca socrealistyczny.**
W zbiorach Muzeum Niepodległości w Warszawie;
7 lipca – 31 sierpnia 2017
25. Joanna Brześcińska-Roccio;
Continuum... rysunki z ziemi włoskiej;
29 lipca – 3 września 2017
26. Aneta Skarżyński; **Brzoza w kulturze słowiańskiej**;
6 września – 28 września 2017
27. Krystian Kwaśny; **drugi plan**;
6 września – 8 października 2017

28. Piotr Rafałko; **100 portretów na 100-lecie odzyskania Niepodległości;**
13 października – 12 listopada 2017
29. Artur Majka; **Impresje warszawsko-lwowskie;**
18 listopada 2017 – 7 stycznia 2018
30. Zdzisław Malinowski; **Mogily Powstańców Styczniowych;**
12 stycznia – 4 marca 2018
31. Jan Tyszler; **Fascynacje Jana Tyszlera;**
10 marca – 1 kwietnia 2018
32. **Pamięć. Ofiarom katastrofy smoleńskiej;**
5 kwietnia – 13 maja 2018
33. **Gabinet Bolesława Bieruła;**
19 maja – 22 lipca 2018
34. Paulina Hordyńska; **Śladami miast;**
5–29 lipca 2018
35. Małgorzata Wrochna; **Portrety smoleńskie;**
2 sierpnia – 9 września 2018
36. Mirosław Szponar; **Józef Piłsudski w kolorze;**
14–30 września 2018
37. Dobiesław Gała; **Wyzwalanie;**
4 października – 4 listopada 2018
38. Józef Krzysztof Oraczewski;
Ważne znaki.
Wystawa z okazji setnej rocznicy odzyskania
niepodległości;
8 listopada – 2 grudnia 2018
39. Sofia Mosiadz; **Transformacje;**
8 grudnia 2018 – 13 stycznia 2019
40. Janusz Trzebiatowski;
Tryptyk Armenii.
Ołtarz – Pieśń – Z ręki Boga.
Katedra 2017–2018;
23 stycznia – 15 lutego 2019
41. **Dzieła utracone.**
Z przeszłości w przyszłość poprzez teraźniejszość
21 lutego – 31 marca 2019
42. **Bronisław Wojciech Linke.**
Sprzeciw i zaangażowanie
3 kwietnia – 12 maja 2019
43. Ewa Urniaż-Szymańska;
Wczoraj Dzisiaj Jutro?
Wystawa Ewy-Urniaż Szymańskiej;
5–30 czerwca 2019
44. **Traktat Wersalski – 28 czerwca 1919**
28 czerwca – 28 lipca 2019
45. Tomasz Sarnecki;
W przededniu wolności;
11 lipca – 25 sierpnia 2019

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Kompleksowa poprawa oferty kulturalnej i wzrost dostępności do kultury obiektów Muzeum Niepodległości w Warszawie poprzez rewitalizację i modernizację oddziału – Cytadeli Warszawskiej – w szczególności X Pawilonu, XI Pawilonu, Bramy Bielańskiej i dziedzińca.

**W ramach Osi Priorytetowej VI: WYKORZYSTANIE WALORÓW NATURALNYCH I KULTUROWYCH DLA ROZWOJU TURYSTYKI I REKREACJI,
Działanie 6.1: KULTURA - Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.**

BENEFICJENT: MUZEUM NIEPODLEGŁOŚCI

www.mapadotacji.gov.pl

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Zwiększenie dostępności do kultury i zachowanie dziedzictwa narodowego poprzez poszerzenie oferty wystawienniczej oraz stworzenie Centralnego Magazynu Zbiorów Muzeum Niepodległości.

**W ramach Osi Priorytetowej V: GOSPODARKA PRZYJAZNA ŚRODOWISKU,
Działanie 5.3: DZIEDZICTWO KULTUROWE - Regionalnego Programu Operacyjnego
Województwa Mazowieckiego 2014-2020.**

BENEFICJENT: MUZEUM NIEPODLEGŁOŚCI

Mazowsze.
serce Polski

www.mapadotacji.gov.pl

Projekty graficzne
Natalia Roszkowska

Promocja
Bartłomiej Klusek

Produkcja
Kamil Łopacki

Redakcja techniczna
Marzena Milewska

ISBN 978-83-65439-77-2

Druk i skład graficzny
WPK Piotr Walewski
ul. Chrzanowskiego 4/57
04-381 Warszawa
biuro.wpk@gmail.com

Nakład 200 egz.

Patronat honorowy

Adam Struzik
Marszałek
Województwa
Mazowieckiego

Organizator

20. Mazowsze

Patronat medialny

Myśl Polska

Gazeta Żoliborza

STOLICA

POLSKA

naszemiasto.

artinfo.pl

Partner

ldiuna

Muzeum Niepodległości w Warszawie jest jednostką organizacyjną Samorządu Województwa Mazowieckiego